

cer și toți grădății din iadul acela. A strigat la mine să tac; am pomenit-o pe mună-sa și pe tat-su și întreg neamul lui de ciocoi și de javre... Bătu-l-ar Dumnezeu să-l bată, să nu apuce să moară înainte să-i putrezească inima de viu, să nu poată închide ochii și nici privi în ochii oamenilor, nici dacă l-ar dezlega mitropolii, nici dacă i s-ar cânta toate albulile din lumea asta...

MARIA (*holhot de plins*): Am știut, am știut! (*Își întinde mâinile peste covor, ca și cînd acesta ar fi viu.*)

MAMA (*în seninătatea ultimei dureri*): I-a plăcut mult acest covor. Sub el l-am alăptat, sub el a început să vorbească. Cînd a crescut mai mare, stătea cu orele și îl privea. Noi nu ținem aceste covoare ca să călcăm pe ele; nu! Le atîrnăm pe peretele unde avem și candelă și icoanele... El spunea că, dacă Dumnezeu s-ar uita de sus în soarta și la țara noastră, le-ar vedea sub chipul acestui covor. În care e cuprins și ceea ce știm și — mai ales — ceea ce nu știm, despre lumea asta; și ceea ce ne bucură și ceea ce ne înspăimîntă. În sărăcie fără de nădejde a țărăniei noastre, e o ușă

spre marea grădină a lumii. Iar la hotarul amarului și al deznădejdilor, cororile, semnele și însemnele lui sînt singurele care ne mai umplu ochii cu soare și inima cu îndelunga bunătațe și mîndrețe a crîngurilor și măgurilor noastre... (*Tăcere lungă.*) Știa că va trebui să moară!

MARIA: Și... mi-a trimis vreo vorbă?

MAMA: Da... Mi-a spus așa: „Mamă, dacă, odată și-odată, frumoasa domnișoară Maria Cristescu va întreba de pictorul care a iubit-o, să-i spunei să primenească în dar de la mine acest covor. Eu sînt acel mire care o va ține veșnic de mîna. Fără să-i pot vedea ochii... Fără să-i pot citi lacrimile...”

MARIA: Mîno mă duc eu după mirele meu cel drag... (*Strigă.*)

MAMA (*plecăciune largă*): Așa să fie!... Și, acum, iată ce vă zic: cine știe și are putere să blesteme, să blesteme pe dinlăuntru. Cine mai știe rugăciuni de iertare, să le spună în gînd. Iar cei care nu mai avem putere nici să blestemăm și nici să ne mai rugăm. noi... să plîngem molcom, ca sub un brad tînăr. Moara acestei lumi blestemată o învîrtoiește veșnic și neseacă al lacrimilor noastre...

C O R T I N A

Craiova, ianuarie-iunie 1978

„Rampă“, acum 50 de ani mai 1929

Ce spectacole putem vedea astăzi-seară, 1 mai 1929? La Opera Română, Faust (cu Niculescu-Basu în Mefisto); Teatrul Național prezintă Meșterul Manole de Lucian Blaga (Iancu Petrescu-Bugomil și C. Nottara-Găman); V. Maximilian joacă cu succes, pe Topaze, la Compania Bulandra, iar Puiu Iancovescu dă asigurări, la „Alhambra“, că Viața e frumoasă. Mergem la teatru sau ieșim la șosea? ● Pleacă la Madrid, pentru lucrările Confederației internaționale a societăților de autori și compozitori, Liviu Brebeanu, Mihail Sorbul, Caton Theodorian, Corneliu Moldovanu, Horia Furtună ● O veste tristă: Compania Bulandra-Manolescu — Maximilian — Storin, înființată în 1915 în

teatrul din Pasajul Comedia, nu mai poate face față greutăților financiare. Din toamnă, teatrul este închiriat de abilitul Al. Buzescu, pentru compania Ventura. (Soții Bulandra vor fi angajați de Sică Alexandrescu, la unul dintre teatrele sale — n.n.) ● Tudor Argehezi încredințează primei scene a țării talmăcirea comediei lui Molière George Dandin. În rolul titular apare Ion Sirbu ● „Filmul vorbitor vestește sfîrșitul teatrului?” se îngrijorează „Rampă“. Cîntărețul Șaliapin dă asigurări că nu există nici o primejdie. Redacția traduce copios, din ziare francezești, elogiile marelui cîntăreț pentru filmul sonor ● Acum, la sfîrșit de stagiune, Nicușor Constantinescu scrie parodia

Hora unirii teatrale, în care răzbate și grija actorilor obsedați de eventualitatea pierderii subvenției de la stat. De-ar ști, bieții, că la toamnă criza economică va face ravagii în teatre...: „Hai să dăm mîna cu mîna / Să-nvîrtim scena română / Toți actorii cu unire / Să jucăm cu înfrîșire / Nottara ne dă talentul / Și Storin temperamentul / Iancovescu ne dă elacul / Iară Mișu ne dă „Fracul“ / Max ne dă rtsul în plin / Nenea Iancu ne dă vin / Violeta ne dă floarea / Iar Tânase dă montarea / Tony ne dă eleganța / Madame Tony dă prestața / Leny ne dă cu teme / Aurul din părul ei / Kanner ne dă revistute / Și-o „cutie cu maimuțe“ / Iar Țăranu măi bădie / Ne dă vată și-alifie / Hai să dăm mîna cu mîna / Să-nvîrtim scena română / Că-n unire de vom fi / Și subvenție va ieși!”

I. N.